

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Stănescu Elena către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 16 iunie 2025 a Curții de Apel Centru

*(Dosarul nr. 3r-195/25
PIGD 2-22161071-01-3r-17072025)*

Termenul depunerii cererii de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. L. Holevițaia
Curtea de Apel Centru: jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici

12 noiembrie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 4 noiembrie 2022, Elena Stănescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova solicitând:

- anularea răspunsului CNAS 2007/22 din 19 octombrie 2022 emis pe marginea cererii prealabile înaintate de Stănescu Elena înregistrată la 04.10.2022 cu S-2007/22;
- anularea deciziei ”Privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.29/2022/14309, emisă de CTAS Cimișlia, la 11 octombrie 2022, prin care reclamantei Elena Stănescu i-a fost refuzată stabilirea pensiei anticipate pentru cariera lungă în temeiul art.152 din Legea privind sistemul public de pensii;
- obligarea CNAS să admită cererea reclamantei Elena Stănescu privind stabilirea pensiei anticipate pentru cariera lungă în temeiul art.152 din Legea privind sistemul public de pensii, depusă la CTAS Cimișlia la 19 iulie 2022, repetat depusă la 16 august 2022;
- încasarea cheltuielilor asistenței juridice 6000 lei.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 martie 2024, acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Stănescu Elena, s-a admis. S-a anulat actul administrativ individual defavorabil – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr.29/2022/14309 din 11 octombrie 2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei și decizia adoptată în procedură prealabilă – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.2007/22 din 19 octombrie 2022, prin care cererea prealabilă a fost respinsă și s-a obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să stabilească și să achite reclamantei Elena Stănescu pensia anticipată pentru carieră lungă în baza art.15² din Legea privind sistemul public de pensii nr.156/14.10.1998. S-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în folosul Elenei Stănescu suma de 6000 (șase mii) lei, cu titlu de asistență juridică.

3. La 30 aprilie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 martie 2024, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea

să fie respinsă. Concomitent, a solicitat și repunere în termenul a cererii de apel.

4. La 28 iunie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 13 martie 2024.

5. Prin încheierea din 16 iunie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului privind repunerea în termenul de apel. S-a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău sediul Centru din 13 martie 2024, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal iar instanța a refuzat repunerea în termen.

6. La data de 8 iulie 2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva încheierii din 16 iunie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi decizii.

7. În motivarea cererii a indicat că, la ședința de judecată la care a avut loc pronunțarea hotărârii, reprezentantul recurentei nu a fost prezent.

8. Totodată, hotărârea Judecătoriai Chișinău sediul Centru, a fost recepționată de CNAS la data de 24 aprilie 2024, aceasta parvenind prin intermediul poștei terestre, adică fiind recepționată de recurentă peste termenul de atac cu apel de 30 zile.

9. Notează că, din motive independente de voința sa, a fost în imposibilitate de a-și exercita dreptul legal de atac asupra actului judecătoresc emis în termenul prevăzut de lege.

10. Invocă că, în cererea privind repunerea în termen s-a evidențiat instanței de apel că instanța de fond avea obligativitatea să remită dispozitivul hotărârii în adresa pârâtului care a absentat la pronunțare cel târziu în interiorul termenului de depunere a apelului. Or, pe lângă faptul că prima instanță a încălcat art. 236 alin. (4) CPC, au fost încălcate inclusiv prevederile pct. 141 al Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/4 din 04.02.2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătoria și curțile de apel.

11. Respectiv, CNAS a solicitat instanței de apel repunerea în termen apelului, deoarece solicitarea dată este întemeiată și bazate pe argumente obiective, însă, instanța de apel a ignorat argumentele CNAS, fapt catalogat de recurentă ca fiind neîntemeiat, iar aceasta îngreșește direct accesul liber la justiție.

12. În sprijinul poziției sale, CNAS a invocat și argumente de practică judiciară, respectiv dosarul nr. 2r-122/24.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 232 din Codul administrativ,

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

14. Art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ,

„Instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).”

15. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

16. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

17. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

18. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

19. Art. 65 alin. (1) din Codul administrativ:

„Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că încheierea din 16 iunie 2025 a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin poșta electronică, la data de 3 iulie 2025. Cererea de

recurs a fost depusă în termen, la data de 8 iulie 2025, conform prevederilor art. 242 din Codul administrativ.

21. Cu referire la situația din prezenta speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la 4 noiembrie 2022, Elena Stănescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova solicitând:

- anularea răspunsului CNAS 2007/22 din 19 octombrie 2022 emis pe marginea cererii prealabile înaintate de Stănescu Elena înregistrată la 04.10.2022 cu S-2007/22;
- anularea deciziei ”Privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.29/2022/14309, emisă de CTAS Cimișlia, la 11 octombrie 2022, prin care reclamantei Elena Stănescu i-a fost refuzată stabilirea pensiei anticipate pentru cariera lungă în temeiul art.152 din Legea privind sistemul public de pensii;
- obligarea CNAS să admită cererea reclamantei Elena Stănescu privind stabilirea pensiei anticipate pentru cariera lungă în temeiul art.152 din Legea privind sistemul public de pensii, depusă la CTAS Cimișlia la 19 iulie 2022, repetat depusă la 16 august 2022;
- încasarea cheltuielilor asistenței juridice 6000 lei.

22. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 13 martie 2024, acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Stănescu Elena, s-a admis. S-a anulat actul administrativ individual defavorabil – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr.29/2022/14309 din 11 octombrie 2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei și decizia adoptată în procedură prealabilă – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.2007/22 din 19 octombrie 2022, prin care cererea prealabilă a fost respinsă și s-a obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să stabilească și să achite reclamantei Elena Stănescu pensia anticipată pentru carieră lungă în baza art.15² din Legea privind sistemul public de pensii nr.156/14.10.1998. S-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în folosul Stănescu Elenei suma de 6000 (șase mii) lei, cu titlu de asistență juridică.

23. La data de 30 aprilie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 13 martie 2024, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă. Concomitent, reprezentantul apelantului a solicitat repunere în termen a cererii de apel.

24. Prin încheierea din 16 iunie 2025 a Curtea de Apel Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului privind repunerea în termenul de apel. S-a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru din 13 martie 2024, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal iar instanța a refuzat repunerea în termen

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea atacată a fost emisă cu respectarea dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, potrivit cărora apelul se declară inadmisibil atunci când este depus după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din același cod.

26. Conform art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, termenul pentru declararea apelului este de 30 de zile și începe să curgă de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, iar nu de la data comunicării acesteia către părți.

27. Reglementarea legală are caracter imperativ și urmărește asigurarea disciplinei și previzibilității procesului judiciar, impunând participanților obligația de a manifesta diligență în urmărirea cursului cauzei. Principiul securității raporturilor juridice impune respectarea strictă a termenelor procedurale, acestea neputând fi prelungite sau interpretate extensiv în lipsa unui temei legal expres.

28. În prezenta cauză, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a demonstrat existența unui impediment obiectiv, real și independent de voința sa, care să fi făcut imposibilă exercitarea căii de atac în termenul legal de 30 de zile. Simpla mențiune că dispozitivul hotărârii ar fi fost recepționat la o dată ulterioară nu constituie o justificare suficientă, întrucât legea nu condiționează curgerea termenului de comunicarea hotărârii, iar partea avea posibilitatea de a urmări pronunțarea acesteia prin intermediul portalului instanțelor de judecată sau al celorlalte mijloace procedurale disponibile.

29. Obligația de a urmări evoluția procesului de judecată și de a exercita în termen căile de atac revine părților, iar neglijența în îndeplinirea acestei obligații nu poate fi pusă în sarcina instanței. Potrivit art. 65 coroborat cu art. 114 din Codul administrativ, partea care a omis termenul din motive independente de voința sa are posibilitatea de a solicita repunerea în termen, însă o asemenea cerere trebuie motivată și probată corespunzător.

30. În speță, deși apelantul a invocat faptul că nu a fost informat despre ședințele de judecată și despre data pronunțării hotărârii, din materialele cauzei rezultă că CNAS a fost legal citată la toate etapele procesuale, confirmarea recepționării citațiilor și actelor de procedură fiind dovedită prin avizele poștale existente la dosar. Astfel, nu se poate reține existența unei imposibilități obiective de exercitare a căii de atac în termenul prevăzut de lege.

31. Instanța de recurs punctează că, hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 13 martie 2024, a fost plasată pe portalul web al instanței judecătorești www.instante.justice.md, la data de 15 martie 2024. Respectiv, recurentul a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință cu

hotărârea primei instanțe, inclusiv și de pe portalul național al instanțelor de judecată, or publicarea hotărârii a avut loc după 2 zile de la pronunțare.

32. De altfel, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului confirmă importanța respectării termenelor procedurale ca element al dreptului la un proces echitabil și al principiului securității juridice, fiind constant reținut că stabilitatea raporturilor juridice nu poate fi afectată prin tolerarea neglijenței procesuale a părților (cauzele Melnic c. Republicii Moldova, 14 noiembrie 2006, și Ciachir c. Republicii Moldova, 15 ianuarie 2008).

33. Prin urmare, Completul de judecată constată că apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost depus după expirarea termenului legal, iar motivele invocate pentru justificarea întârzierii nu pot fi considerate obiective și independente de voința sa.

34. Cu referire la practica judiciară la care face referire recurentul, instanța de recurs reține că circumstanțele de fapt sunt diferite de actuala cauză, situațiile nefiind identice.

35. Având în vedere considerentele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că instanța de apel a aplicat corect dispozițiile legale incidente și a pronunțat o soluție temeinică și legală. În consecință, recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale urmează a fi respins ca neîntemeiat, iar încheierea Curții de Apel Centru din 16 iunie 2025 va fi menținută.

36. Ținând cont de cele expuse și în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menține încheierea 16 iunie 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă